

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administratiunea:
Brasov, piata mare Nr. 22. — „Gazeta“ are
Mercuri. Vinerea și Duminică.
Prețulu abonamentului:
o anu ann 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. Tiri externe pe șase luni 14 fr. pe
ann 28 franci.

Anulu XLVI.

Se prenumere:
postale c. și r. și pe la dd. correspondenti.
Anunciatile:
un'a serie garmonu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrieri ne-
francate nu se primesc. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 144.

Vineri 9 (21) Decembre

1883.

In locu de Nr 141, in frontispiciulu numerului trecut alu fôiei nôstre, este a se corege: 143.

Brasiovu 9 Decembre v.

Cetitorii nostri sunt informati despre aceea, că guvernulu ungurescu de unu timpu încôce a inceputu a cochetá cu Sasii din Ardélu și că organele lui, mai alesu celu scrisu nemtiesce din Pest'a, au lansatu cestiunea impacarei cu Sasii. Amu reproducu deja in estrasu articuliului „Pester Lloyd“, cari tractéza acésta cestiune și de astadata nu voimu decâtu a urmari ceva mai de aprôpe fasele prin care trece.

Cum vine guvernulu ungurescu deodata la ide'a de a se impacá cu Sasii? Fôie opositiunale maghiare sustînu că scopulu lui este puru și simplu de a câstigá sprijinulu Sasiloru la viitórele alegeri pentru camer'a ungara; Sasii ardeleni alegu 21 deputati, și 21 de voturi nu sunt tocmai de despretiuitu. Unii Sasi scrieau mai deunadi prin „Neue freie Presse“, că critic'a situatiune ce i s'a creatu guvernului din partea Croatiei îndemna pe d. Tisza de a caută o întielegere cu ei. Acum vine „Pester Lloyd“ și declara, că aceste pareri sunt cu totul eronate, dér' că cu tôte astea guvernulu doresce sè se întieléga „separatu“ cu Sasii, independentu de cestiunea croata.

Noe ni se pare, că agitati'a ce s'a inceputu in tóta press'a germana in favôrea Sasiloru din Ardélu genéza fôrte multu pe d. Tisza séu pôte că sè se fi pronuntiatu chiaru și vr'unu cuventu pentru Sasi din partea acelora, cari eserécéza adî o influentia asia de mare asupra destineloru monarchiei nôstre. La nemultimirea produsa in Germani'a din caus'a persecutiunii elementului ruditu din Ardélu s'au adausu și incurcaturile cu Croati'a și impressiunile rele ce le-a produsu in Pest'a tóta afacerea croata, care inca nu e nicidecum resolvata.

Dér' tôte aceste, dupa parerea nôstra, inca n'au fostu decisive pentru o schimbare a tacticei guvernului față de Sasi, ci d-lu Tisza s'a hotaritu a dá avisu d-lui Max Falk că se sufle in trâmbiti'a impacarei cu Sasii numai atunci, candu a inceputu a se teme seriosu că nu cumva Sasii se faca causa comuna cu Romanii din Ardélu și sè se inmultiesca astfelu calamitatile regimelui ungaru prin punerea la ordinea dilei a cestiunii Transilvanene.

Se vede si din articulu celu din urma alu lui „Pester Lloyd“, din care amu reproducu o parte in numerulu trecut, că guvernulu nu se teme de nimicu alta, decâtu de o întielegere intre Romani și Sasi și că de fric'a acestei întielegeri doresce atátu de multu o grabnica „impacare separata“ cu Sasii.

„Déca a ti jucatu la 1848 unu rol insemnatu contra nôstra“ — dice „Pester Lloyd“ cătra Sasi — se nu uitati, că acést'a a ti putut'o face numai in unire cu Romanii; dér' astadi nu mai puteti contá la concursulu Romaniloru, pentru că intre ei s'a formatu deja o partida mare, care voiesce sè se întieléga cu Ungurii!

Eata cu ce voiesce se desmânte pe Sasi d. Max Falk. Elu constata mai antâiu, că Sasii astadi numai in unire cu Romanii mai potu impune guvernului ungurescu, apoi ii sparia cu aceea, că Romanii ar' fi gat'a se imbrăciosisieze pe d. Tisza și le dice printre sîre: grabiti-ve de a dá man'a cu noi, căci de nu ve voru întrece inca Romanii!

Compatriotii sasi voru scî ce se respunda acésta spariatura; ei sunt patîti și nu credemu oru lasá a fi ademeniti a dou'a óra cu dulci. Ceea ce ne privesce pe noi in

specíalu este asertiunea fôiei pestane, că „s'a formatu deja o partida fôrte insemnata intre Romani, care doresce sinceru de a ajunge la o întielegere cu Ungaria.“

Amu vrea se scimu că felu de partida întielege „Pester Lloyd.“ Noi cunôscemu adî numai o singura partida intre Romani și este adeveratu că acésta partida in conferenti'a generala natiunala dela 1881, a declarat serbatoresce că doresce sinceru de a ajunge la o întielegere cu Ungari'a.

Déca „Pester Lloyd“ întielege acést'a partida natiunala romana — căci, repetîmu, alta partida romana nu esista la noi — atunci felicitamu pe guvernulu, că voiesce se încépa negociari de impacare cu opositiunea leala și patriotica romana și că „nâsiintiele acestei opositiuni, încâtu se misca între limitele dorintieloru indreptatîte nu voru întêpiná nicidecum refusulu seu respingétoru!“

Avemu inse cause a ne teme, că esista in privinti'a acést'a o neîntielegere și că „Pester Lloyd“ viséza de-o partida ce esista numai in creerii domnului Max Falk. Amu doritu și dorimu mereu se ajungemu la o sincera impacuire cu Ungari'a, dér' nu pentru pretiulu sacrificarii drepturilor nôstre natiunale. Cu vorbe dulci nu ne mai pôte ademeni nimenea; formarea unei partide a in-fratîrei cu Ungurii între Romani este sub imprejurarile neschimbate actuale o imposibilitate și incercarea de a o formá ar' fi celu mai mare nonsens alu veacului alu IX-lea.

Alegerile amploiatiloru municipali.

Brasiovu 8/20 Decembre a. c.

Eri in 19 l. c. s'au sevêrsîtu alegerile amploiatiloru municipali in comitatulu Brasiovului. Au fost alesi de cătra membrii adunarei comitatului urmatorii: Vice-comite: Iuliu de Roll; Protonotariu Alesandru Tomp'a; 1-ulu vice-notaru: Stefanu Panczél; alu 2-lea vice-notaru: Fr. Jeckel; fiscalu (advocatulu comitatului) Grigore Manaradianu. — Presiedinte la scaunulu orfanalu: Ed. Schullerus; asessoru I: Iordanu Munteanu; asessoru alu II-lea W. Kostend; aperatorulu publicu alu orfaniloru: Mich. Schmidt; contabilu: Car. Frühbeck; cassieru: Car. Matyás; controloru: Jul. Bittermann; medicu sup. Dr. Fr. Tartler, veterinaru Iosifu Schramek. De pretori (subprefecti) au fost alesi: in Földiôr'a: Fr. Pildner; in Codlea: H. Eitel; in Sacele: Gabr. Henter. Adiuncti pretoriali sunt: M. Wendel, Fr. Fischer și Rob. Rideli. Doctori de cercu sunt: St. Debiczky și Fridericu Boltres. Conducétorulu oficiului pentru puntiarea mesuriloru: Carolu Gärtner.

Romanii din aceste 23 de officii au remasu numai cu duóe posturi, adeca cu postulu de fiscalu comitatensu și de asessoru la oficiulu orfanalu, cu acea deosebire, că in loculu fiscalului de pên' acuma I. Lengeru a fost alesu d. adv. Manaradianu, care a intrunitu voturile Sasiloru. Romanii pên'a acum aveau și unu vice-notaru, acum l'au perdutu; nu scimu cum se va executá sub asemeni imprejurari conclusulu de a purtá procesele-verbale și in limb'a romana, că limba protocolara.

E de insemnatu că intre multele cuventari ce s'au tînutu cu acésta ocaziune și din partea prefectului și a vice-prefectului tôte au fost rostite in limb'a maghiara și germana. Romanesce n'a aflatu de bine nici unulu d'intre capii comitatului a pronuntia măcaru unu singuru cuvêntu.

Puindu in legatura tôte aceste cu procederea domnului prefectu la componerea comisiunii

de candidare, unde nu a fost primitu nici unu Romanu, se vede că lucrurile in comitatu au luat o directiune ce tinde a desconsiderá cu totul elementulu romanu și asia destulu de nemultimutu.

Este acum la rëndulu Romaniloru din acestu comitatu că, folosindu-se de patianiile trecúte, se cunôscu odata că celu mai siguru, celu mai credinciosu și celu mai puternicu aliatu alu loru este bun'a întielegere și strins'a solidaritate d'intre ei insisi, precum și curagiulu și energi'a propria in aপরarea drepturiloru și a védiei natiunale. Cu acestu aliatu nu voru retaci niciodata pe carari prapasthióse și nici nu li se va intemplá că se fia desconsiderati de vr'unulu séu de altulu in vieati'a publica comunală și comitatensă!

Fagarasiu 7/19 Decembre a. c.

(Telegrama Gazetei Trans.)

Resultatulu alegeriloru de astadi dobênditu in urm'a unui compromisulu alu Romaniloru cu partid'a prefectului este urmatorulu: Alesi sunt: vice-comite: Daniel Gramoiu; protonotariu: Ioanu Turcu; I-ulu vicienotaru Sig. Pánczél; fiscalu Moricz Kapocsányi; cassieru: M. Cipu; contabilu Efr. Pandrea; controloru: Gregoriu Negrea; medicu siefu alu comitatului: Stefanu Popu; presiedinte la sedri'a orfanala: Nagy Sándor; asessori: Ioanu Florea și Herszenyi; solgabirai (subprefecti): Constantinu Popu; Ales. Bele, Emericu Herszenyi și Laurianu Negrea; medici cercuali: M. Tetea Cinteș și George Szabo.

In Clusiu — alegerile pentru C Cosiocnei aveau sè se întemple astadi a lunei curente. N'amu primitu inca nici despre resultatulu loru. Aflamu inse din „Ellenzék“ că pregatirile de lupta au fost destulu mari din partea tuturoru partideloru. Centralistii séu guvernamentalii și municipalistii séu opositiunaliunguri de-o parte, ear' partid'a natiunala romana de alta parte.

Fôia clusiana ne spune, că Romanii au avutu Miercuri diminétia conferinti in Clusiu, a careia deliberari s'au tînutu secretu; atâta totusi inse se fi ajunsu la urechile celoru dela „Ellenzék“, că Romanii pretindu pentru sine posturile de protonotaru, de fiscalu unu vice-notariu și trei pretori. „Dér“, asigura nimit'a fôie, „Maghiarii pe calea și pe bas'a acést'a nu recunosc indreptatítrea pactarii, căci in statulu ungaru potu fi partite liberale, independente, centraliste séu municipaliste și chiaru și partide ultramontane, republicane și agrare — dér' partide romane, séu slave, séu sasesci nu putemu recunósce, pentru că natiunaltatea nu constitue o deosebire de principii, ci de rassa. Cá se fimu cu ecuitate și se alegemu și din sinulu Romaniloru amploiatu, acést'a o întielegemu; dér' cá se alegemu candidatii partidei romane ast'a nu-o întielegemu.“

„Ellenzék“ sare d'intr'unu estremu intr'altulu, dintr'o contradícere intr'alt'a. Mai deunadi dá sfatulu Romaniloru că se iea parte activa la vieati'a publica constitutiunala déca voru cá se si castige influentia in comitate. Ei bine cum isi inchipuesce fôia clusiana unu asemenea lucru, fara că Romanii se formeze intre ei o partida, căci déca se ar' risipi printre diferitele partide maghiare n'ar' mai fi Romanii, ci Tiszaistii și Kossuthistii cari ar' castigá terêmu. Cei din Clusiu acést'a o si dorescu; se ne ierte inse déca amu ajunsu asia departe că se putemu distinge intre principiile de partida si între despotismulu de rassa ce 'lu eserctéza d-loru fara deosebire de partida asupra Romaniloru de tóta categori'a. Romanii din Clusiu sciu fôrte bine căta importantia se dé principiiloru liberale

